

ROUTE 66

Nostalgie a legenda

Zastavení třetí: Missouri – Kansas – Oklahoma

Při našem putování po historické US Route 66 jsme naposledy skončili v hlavním městě státu Missouri – St. Louis. V tomto čísle se budeme věnovat navazující etapě vedoucí ze St. Louis přes Kansas do Oklahomy a jejího hlavního města Oklahoma City. Jedná se o úrodný i když poměrně chudý kraj, ve kterém však jen stěží najdeme výraznější krajinné prvky, které by nám připomněly přírodní krásy české kotliny. V rámci této etapy je již vlastní Route 66 zcela mimo veškeré současné dopravní proudy a nabízí tak klid a pohodu zcela pusté silnice spojující jen nevýznamné a často zubem času velmi nahlodané aglomerace, jejichž zlaté časy odešly již velmi dávno spolu s odklonem provozu na síť mezistátních dálnic. Při pohledu na četné opuštěné domky i celé farmy je zřejmé, že lepší časy do těchto míst zřejmě nemíří a proto jsme opravdu rádi, že kolorit kdysi prosperujících městeček, který tak rychle smývají klimatické vlivy, můžeme ještě na vlastní oči spatřit a náležitě vstřebat.

Při výjezdu z centra města St. Louis najíždíme na moderní dálnici s označením I-270, která na několik málo mil až do Kirkwoodu zcela nahradila původní trasu historické Route 66. Při první příležitosti se však na okraji města vracíme zpět na starou vozovku, která nabízí zcela odlišný zážitek. Netrvá dlouho a původní

úsek Route 66 nás přivádí do městečka Stanton, které proslulo jeskyněmi Maramec Caverns. Jeskyně, které se staly dočasným útočištěm pro Jassieho Jamese a jeho gang byly jako turistická atrakce otevřeny pro veřejnost již v roce 1935 místním podnikatelem Lesterem Dilem.

Posledním městem, které na cestě státem Missouri projíždíme, je Joplin. Typické městečko amerického Středozápadu s bílým dřevěným kostelem, dvěma řadami výstavních viktoriánských domů významných občanů města lemujícími kdysi rušnou hlavní ulici, několik postranních ulic, železniční zastávka, dealer se zemědělskými stroji a to vše obklopují nedozírná pole osetá až na výjimky typickou krmnou kukuřicí. Rovinatá krajina poskytuje ideální podmínky pro zemědělství, které doposud zaměstnává velkou část místního obyvatelstva. Route 66, ač v těchto místech v dobách největšího rozmachu nabízela komfort čtyřproudé magistraly dálničního typu, je dnes udržována pouze jako lokální dvouprůdová komunikace. Nepoužívaná část úspěšně podléhá zubu času. Původním asfaltovým či betonovým povrchem dnes prorůstají traviny, křoviny i statné stromy, můstky a mosty přes řeky či terénní nerovnosti jsou často strženy, aby opuštěné úseky nelákaly k nebezpečným rychlostním hrám. Naopak udržovaná část je skutečně ve znamenitém stavu a poskytuje

nesmírně komfortní jízdu prostou obav z výtluků a výmolů tolik typických pro naše silnice nižších tříd.

Zanedlouho opouštíme s konečnou platností stát Missouri a vjíždíme do Kansasu. Na území tohoto státu strávíme však pouhých 12 mil, což činí Kansas suverénně nejkratším úsekem na celé trase Route 66. Zde se krajina, kterou projíždíme, na první pohled v ničem zásadním neliší od sousedního Missouri. Rozlehlá kukuřičná pole s obřimi zavlažovacími systémy, jednotlivé farmy roztroušené v uctivé vzdálenosti jedna od druhé, klid a pohoda venkovského života. A přece zde pozorný cestovatel nalezne celou řadu specifických odlišností. První z nich je skutečnost, že silnice se zde znenadání začíná vlnit, nebo lépe řečeno kličkovat v podobě pravoúhlých zatáček mezi všudypřítomnými lány kukuřice. Pokud v americkém voze libovoleného stáří zahlédnete na palubní desce masivní námořní kompas, můžete si být téměř jisti, že patří někomu z místních, protože bez něj při troše smůly jen těžko najdete tu správnou cestu. Když už však přeci jen zabloudíte, nejspíše brzy zjistíte, že místní lidé jsou nesmírně přátelští a kdykoli velmi ochotně podají pomocnou ruku. Navíc v Kansasu žijí poměrně početné komunity českých přistěhovalců, jejichž předkové do této země zaslíbené odešli za lacinou a velmi úrodnou půdou, kterou stát výhodně prodával s cílem osídlit území v okolí tehdy právě dokončené železnice. Není snad od věci v této souvislosti zmínit městečko Wilson, které sice není na trase Route 66, zato se však pyšní označením Czech Capital of Kansas, tedy české hlavní město Kansasu. Je zde místní restaurace Golden Prague a doposud zde přežívají původní, i když mírně přizpůsobená jména, jako například Pepi Joe Vodrazka a řada dalších. Další specialitou Kansasu je osobitý vztah k pečení masa. Na dvanáctimílovém úseku Route 66 zde najdete více pevných grilů připravených pro piknikující motoristy, než na kterémkoliv jiném úseku trati. No a za zmínku snad stojí i poměrně krvavá historie tohoto cípu Kansasu, kde zejména ve třicátých letech dvacátého století docházelo k velkým násilným střetům mezi důlními společnostmi těžícími především olovo a cín a velmi radikálními odbory.

Území dnešní Oklahomy obývalo před prodejem tohoto původně francouzského území Američanům v roce 1803 několik in-

■ Historické značení Route 66 je v Oklahomě častější

Fakta o Oklahoma City

- Město: Oklahoma City
- Cíl útoku: Alfred P. Murrah Federal Bldg.
- Datum: 19. 4. 1995, 9:02 hodin místního času
- Způsob provedení: Nálož v nákladním vozidle
- Počet obětí: 168
- Počet zraněných: Přes 800
- Teroristi: Timothy McVeigh, Terry Nichols, Michael Fortier

■ Restaurace na Route 66 jsou stylové nejen zvenku, ale i uvnitř

■ Clinton – největší muzeum Route 66

diánských kmenů. Další kmeny sem byly federální vládou násilně vysídleny z oblasti jihovýchodu Spojených Států, který po generace obývaly. V roce 1830 se do dnešní Oklahomy přestěhovaly kmeny Cherokee, Choctaw, Chickasaw, Creek a Seminole. Nicméně po skončení občanské války došlo v souvislosti s výstavbou železnice k expanzi bílých osadníků do oblastí indiánských území. Na základě prezidentské deklarače zakládající v prérii uprostřed indiánského území na trase železniční dráhy Santa Fe město pronikly 22. dubna 1889 do této „země nikoho“ první osadníci, kteří okamžitě zabrali příslušné pozemky. Ještě v podvečer téhož dne vzniklo tzv. stanové město s 10 000 obyvateli, které dalo vznik dnešnímu Oklahoma City. Významným mezníkem ve vývoji města byl rok 1928, kdy bylo pod městem objeveno bohaté naleziště

ropy. Vrt Mary Sudik z roku 1930 chrлил 11 dní na 10 000 barelů ropy denně a než jej vrtná společnost dostala pod kontrolu, znečistil půdu v okruhu 15 mil. Ropa a související průmyslová výroba významně pomohly bouřlivému rozvoji města. Vrcholu rozvoje dosáhlo město na počátku osmdesátých let, kdy bylo vystavěno rekordní množství kancelářských prostor (5,2 mln. čtverečných stop). Devadesátá léta však přinesla recesi ropného průmyslu, která negativně ovlivnila i rozvoj města. Dnes sice má ropný průmysl stále významný podíl na ekonomice Oklahomy, ale stát výrazně diverzifikoval do oblastí živočišné výroby, zemědělství, energetiky, letectví a průmyslové výroby. Oklahoma City se však stala nechtěně středem světové pozornosti v souvislosti s teroristickým útokem na jednu z federálních budov (Alfred P. Murrah Federal

Building) 19. 4. 1995. Při útoku zahynulo 168 lidí včetně mnoha dětí a dalších 400 osob bylo zraněno. V roce 2000 byl otevřen veřejnosti památník této události, jehož základem je 168 židlí z bronzu a skla, symbolizujících oběti útoku. Jednotlivé židle jsou seřazeny do řad symbolizujících patra budovy, ve kterých se oběti nacházely v okamžiku výbuchu. Památník je dnes nepochybně nejnavštěvovanějším místem města Oklahoma City.

Cílovou stanicí této etapy je nenápadné město Clinton ve státě Oklahoma. Jako většina takovýchto městeček na původní trase Route 66 je i zde patrná snaha místních obyvatel oživit vzpomínky na dobu, kdy v těchto místech pulzoval život. Na dobu, kdy ulicemi Clintonu tekl proud dobrodruhů, zkrachovanců, či snilků, kteří věřili, že na Západě budou moci začít nový, lepší život a neváhalí se vydat na dlouhou a strastiplnou cestu nesčetněkrát přerušovanou množstvím více či méně plánovaných zastávek. Asi největší místní atrakcí pro turisty z celého světa je muzeum Route 66, které nabízí celou řadu zajímavých exponátů věnovaných historii oklahomského úseku legendární matky cest. Najdete zde původní exempláře vozidel ze třicátých let dokreslující standard tehdejšího cestování, nepřeberné množství nejrůznějších relikvií a vybavení tehdejších domácností, tradiční bar s černobílým šachovnicovým parketem padesátých let, stylový juke box, kinosál s projekcí dobových filmových záběrů a samozřejmě nepostradatelnou prodejnu replik dobových předmětů a turistických suvenýrů. Celému muzeu hrdě vévodí klasický kabriolet Ford Thunderbird ze druhé poloviny padesátých let.